

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

CBP Het Samenhuis Locatie Zuidlaren

Verantwoorde Hulp voor Jeugd

Samenvatting

In februari 2021 voerde de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (hierna: de inspectie) toezicht uit bij CBP Het Samenhuus, locatie Zuidlaren (hierna: Het Samenhuus). Eerder, in juli 2020, bracht de inspectie een rapport uit over de kwaliteit van de jeugdhulp van de locatie van Het Samenhuus in Sappemeer.

Aanleiding voor het toezicht in Zuidlaren vormden signalen over de kwaliteit van de geboden jeugdhulp die de inspectie ontving van een regionale/gemeentelijke inkooporganisatie.

Doel van het toezicht was om te bepalen of Het Samenhuus verantwoorde jeugdhulp biedt. De inspectie deed geen onderzoek naar de signalen maar wilde zich met name een breed beeld vormen van de kwaliteit van de door Het Samenhuus geboden jeugdhulp.

Het Samenhuus voldeed op het moment van het toezicht aan alle onderzochte verwachtingen uit het toetsingskader Verantwoorde Hulp voor Jeugd. Bij vier verwachtingen formuleerde de inspectie een aandachtspunt.

De inspectie acht de aanbieder in staat om verantwoorde hulp te bieden en blijft de ontwikkelingen volgen vanuit haar reguliere toezichtrol.

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	7
2	Bevindingen.....	9
	Thema 1: Uitvoering hulpverlening	9
	Thema 2: Veiligheid	10
	Thema 3: Leefklimaat.....	11
	Thema 4: Cliëntenpositie	12
	Thema 5: Bestuurlijke organisatie.....	12
3	Vervolg.....	14
	Bijlage - Verantwoording	15

1 Inleiding

In februari 2021 voerde de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (hierna: de inspectie) toezicht uit bij CBP Het Samenhuus, locatie Zuidlaren (hierna: Het Samenhuus). Eerder, in juli 2020, bracht de inspectie een rapport uit over de kwaliteit van de jeugdhulp van de locatie van Het Samenhuus in Sappemeer.

Aanleiding voor het toezicht in Zuidlaren vormden signalen over de kwaliteit van de geboden jeugdhulp die de inspectie ontving van een regionale/gemeentelijke inkooporganisatie.

Doel van het toezicht was om te bepalen of Het Samenhuus verantwoorde jeugdhulp biedt. De inspectie deed geen onderzoek naar de signalen maar wilde zich met name een breed beeld vormen van de kwaliteit van de door Het Samenhuus geboden jeugdhulp.

Beschrijving CBP Het Samenhuus locatie Zuidlaren

CBP Het Samenhuus is opgericht op 11 april 2017. Ooit gestart als onderaannemer van Coöperatie Dichtbij is CBP Het Samenhuus tegenwoordig een zelfstandige zorgonderneming. De organisatie is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 68524927.

CBP Het Samenhuus biedt ambulante en intramurale jeugdhulp. De ambulante jeugdhulp bestaat uit een omgangshuis waar ouders met een omgangsregeling onder begeleiding hun kind(eren) kunnen zien en uit ambulante begeleiding en -diagnostiek. De intramurale jeugdhulp wordt geboden op twee locaties, één in Zuidlaren en één in Sappemeer. Het toezicht door de inspectie richtte zich op de kwaliteit van de intramurale jeugdhulp in Zuidlaren.

In Zuidlaren is een Ouder- en Kindhuis gevestigd. Hier kunnen gezinnen terecht waarbij zorgen bestaan over de ontwikkeling en/of de veiligheid van de kind(eren), een uithuisplaatsing wordt overwogen of al heeft plaatsgevonden. Binnen de gezinsopname krijgen de ouders een (laatste) kans om te laten zien dat zij met behulp van een intensief traject kunnen komen tot stabiel en 'goed genoeg' ouderschap waardoor kinderen weer gezond en veilig kunnen opgroeien. De gezinsopname beoogt helderheid te bieden over het opgroeiperspectief van de jeugdige. Bij een groot deel van de kinderen is een kinderbeschermingsmaatregel opgelegd in de vorm van een ondertoezichtstelling en in sommige gevallen ook een machtiging tot uithuisplaatsing.

De behandeling van de gezinnen vindt gefaseerd plaats en duurt in de regel zo'n zes maanden. Aan de hand van een samenwerkingsplan worden, in samenspraak met de ouder/het gezin, doelen geformuleerd die gericht zijn op persoonlijke ontwikkeling, het versterken van de banden binnen het gezin (opvoeding en verzorging), het aanleren van praktische vaardigheden (koken, wassen),

zinnvolle dagbesteding (school, werk) en het toewerken naar zelfstandigheid (aanhouden van een dagstructuur).

Op het moment van toezicht verblijven zo'n 16 ouders en kind(eren) bij het Ouder- en Kindhuis, grotendeels in gezinsverband. Tevens biedt het Ouder- en Kindhuis maximaal drie maatwerkplekken voor jeugdigen met specifieke hulpvragen. Het zijn met name Groningse en Drentse gemeenten of gecertificeerde instellingen die gezinnen en jeugdigen bij Het Samenhuis plaatsen. Alle hulp wordt gefinancierd vanuit de Jeugdwet.

Begeleiding van de gezinnen en jeugdigen vindt plaats door twee teams van groepsbegeleiders. Alle cliënten¹ hebben een SKJ-geregistreeerde mentor/groepsbegeleider. Niet geregistreeerde groepsbegeleiders verrichten hun werkzaamheden onder verantwoordelijkheid van een SKJ-geregistreeerde collega. Het Samenhuis heeft verder enkele gastvrouwen in dienst die geen formele taak hebben in de begeleiding maar voornamelijk cliënten ondersteunen bij het doen van hun dagelijkse activiteiten. Inhoudelijke ondersteuning wordt geboden door het behandelteam dat bestaat uit een behandelcoördinator/gz-psycholoog, een psychotherapeut, een trajectbegeleider, vier gedragswetenschappers en twee ambulante begeleiders.

Het Samenhuis werkt op basis van een kwaliteitsmanagementsysteem dat door een eigen kwaliteitsteam bewaakt en actueel gehouden wordt. Sinds eind 2019 is de organisatie ISO-gecertificeerd.

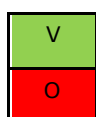
Toetsingskader

Het onderzoek is uitgevoerd aan de hand van het toetsingskader Verantwoorde Hulp voor Jeugd. Het toetsingskader bestaat uit vijf thema's: Uitvoering hulp, Veiligheid, Leefklimaat, Cliëntenpositie en Bestuurlijke organisatie. Elk thema is uitgewerkt in een aantal verwachtingen. Voor Jeugdhulp met verblijf is een set met 29 kernverwachtingen geselecteerd. Het toetsingskader is te vinden op: www.igj.nl/toetsingskadervhj.

¹ Met de term 'cliënt' wordt in dit rapport bedoeld: het gezin of de jeugdige die een maatwerktraject volgt

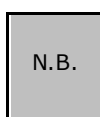
2 Bevindingen

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het toezicht gepresenteerd, zoals de inspectie deze heeft aangetroffen op het moment van toezicht, aan de hand van de vijf thema's uit het toetsingskader Verantwoorde Hulp voor Jeugd: Uitvoering hulpverlening, Veiligheid, Leefklimaat, Cliëntenpositie en Bestuurlijke organisatie. Deze thema's zijn onderverdeeld in criteria waar verwachtingen onder vallen. Per verwachting geeft de inspectie een oordeel. Als de verwachting als onvoldoende is beoordeeld geeft de inspectie een toelichting. Wanneer het oordeel voldoende is, maar de inspectie op grond van de bevindingen van mening is dat er reden is voor verbetering, benoemt de inspectie een aandachtspunt.

Voldoende

Onvoldoende

Niet beoordeeld

Thema 1: Uitvoering hulpverlening

1.1. Professionals bieden passende hulp

	Verwachting	Oordeel
1.1.1	Professionals bieden hulp die aansluit bij de relevante ontwikkelingstaken en de problematiek van de jeugdigen en hun ouders.	V
1.1.2	Professionals bieden hulp die aansluit bij de achtergrond, eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de jeugdigen, hun ouders en hun netwerk.	V

1.2. Professionals werken volgens professionele standaarden

	Verwachting	Oordeel
1.2.1	Professionals werken volgens de richtlijnen van de beroepsgroep.	V
1.2.2	Professionals werken doelgericht en planmatig.	V

1.3. Professionals betrekken jeugdigen en hun ouders bij de hulp

	Verwachting	Oordeel
1.3.1	Professionals werken met een plan dat door of in overleg met jeugdigen en hun ouders is opgesteld.	v
1.3.2	Professionals bejegenen jeugdigen en hun ouders met respect en nemen hen serieus bij de uitvoering van de hulp.	v
1.3.3	Professionals zorgen ervoor dat de jeugdigen contact kunnen (onder)houden met hun ouders en hun netwerk.	v

1.4. Professionals stemmen af met de bij de jeugdigen en hun ouders betrokken instanties

	Verwachting	Oordeel
1.4.1	Professionals stemmen het plan af met de plannen van overige betrokken instanties.	v
	<i>Aandachtspunt:</i> Uit de gesprekken met bestuurder en medewerkers kwam naar voren dat de afstemming met gemeenten over de regievoering met betrekking tot cliënten moeizaam verloopt. Het Samenhuis heeft naar eigen zeggen een zorgverlenende en adviserende rol en gemeenten een regisserende rol. Betrokkenen ervaren niet dat elke gemeente hier uitvoering aan geeft. De inspectie verwacht dat Het Samenhuis en betrokken gemeente(n) zich, in het belang van de cliënten, gezamenlijk inspannen om tot een constructief overleg met elkaar te komen.	

Thema 2: Veiligheid

2.1. Professionals houden goed zicht op de veiligheid van jeugdigen

	Verwachting	Oordeel
2.1.1	Professionals hebben een actueel beeld van de veiligheid van de jeugdigen.	v
2.1.2	Professionals schatten de veiligheidsrisico's van de jeugdigen systematisch in.	v
	<i>Aandachtspunt:</i> Uit de gesprekken met medewerkers bleek dat Het Samenhuis, vóór aanvang van de behandeling van cliënten, aan de plaatsende instantie vraagt een risico-inschatting te maken op basis van een eenduidige vragenlijst. Het Samenhuis hanteert vervolgens zelf een observatieperiode van zes weken om veiligheidsrisico's in kaart te brengen. Tussentijds bij evaluaties en bij veranderde omstandigheden staan medewerkers specifiek stil bij veiligheidsrisico's en stellen zij deze indien nodig bij in het samenwerkingsplan.	

	Verwachting	Oordeel
	De inspectie kan deze werkwijze volgen, ook gezien vanuit de opdracht aan Het SamenHuis om te komen tot een zorgvuldige ouderschapsbeoordeling. Wel verwacht de inspectie dat in de cliëntdossiers de vertaalslag van de risico-inschatting door de plaatsende instantie naar een eerste kader voor de observatieperiode beter navolgbaar is.	
2.1.3	Professionals beoordelen de veiligheidsrisico's in multidisciplinair verband.	V

2.2 Professionals beperken de veiligheidsrisico's voor jeugdigen

	Verwachting	Oordeel
2.2.1	Professionals bepalen mede op basis van de veiligheidsrisico's de in te zetten hulp.	V
2.2.2	Professionals bewaken de gemaakte afspraken over het beperken van de veiligheidsrisico's.	V
2.2.3	Professionals treden bij acute onveiligheid actief op.	V

Thema 3: Leefklimaat

3.1. De fysieke leefomgeving is van goede kwaliteit

	Verwachting	Oordeel
3.1.1	De leefomgeving is schoon, passend en veilig.	V

3.2. Het leefklimaat is passend bij de jeugdigen

	Verwachting	Oordeel
3.2.1	Het leefklimaat past bij de leeftijd en de ontwikkelingsfase van de jeugdigen.	V
3.2.2	De dagelijkse routine en de huisregels dragen bij aan de ontwikkeling van de jeugdigen.	V
3.2.3	Jeugdigen leiden een voor hen zo gewoon mogelijk leven, inclusief onderwijs en vrijetijdsbesteding.	V
	<p><i>Aandachtspunt:</i></p> <p>Uit de gesprekken met medewerkers en cliënten bleek dat niet alle cliënten een zinvolle dagbesteding hebben. De inspectie verwacht dat Het SamenHuis cliënten blijft ondersteunen in het vinden van een zinvolle dagbesteding met het oog op het creëren van perspectief: zicht op actieve deelname aan de maatschappij.</p>	

3.3. Professionals hebben een respectvolle houding naar de jeugdigen

	Verwachting	Oordeel
3.3.1	Professionals hebben tijd en aandacht voor de jeugdigen.	v
3.3.2	Professionals respecteren de privacy van de jeugdigen.	v

Thema 4: Cliëntenpositie

4.1. De aanbieder geeft de jeugdigen en hun ouders de mogelijkheid om voor hun individuele belangen op te komen

	Verwachting	Oordeel
4.1.1	De aanbieder onderneemt actie indien jeugdigen en/of hun ouders aangeven ontevreden te zijn over de geboden hulp.	v
4.1.2	Jeugdigen en hun ouders kunnen gebruikmaken van een onafhankelijke vertrouwenspersoon.	v
4.1.3	Jeugdigen en hun ouders kunnen een klacht indienen bij een onafhankelijke klachtencommissie.	v

Thema 5: Bestuurlijke organisatie

5.1. De aanbieder voert systematisch kwaliteitsmanagement uit

	Verwachting	Oordeel
5.1.1	De aanbieder registreert en analyseert incidenten en voert naar aanleiding van de analyse verbeteringen door.	v

5.2. De aanbieder zet gekwalificeerde professionals in

	Verwachting	Oordeel
5.2.1	De aanbieder werkt met geregistreerde professionals, tenzij de inzet van een niet geregistreerde professional niet afdoet aan de kwaliteit van hulp of noodzakelijk is voor de kwaliteit.	v

	Verwachting	Oordeel
5.2.2	De aanbieder zet professionals in die aantoonbaar zijn geschoold voor de functie die zij uitoefenen.	v
5.2.3	De aanbieder biedt professionals de mogelijkheid kennis en vaardigheden actueel te houden.	v
	<p><i>Aandachtspunt:</i></p> <p>Uit de gesprekken met de bestuurder en de medewerkers werd duidelijk dat Het Samenhuis investeert in de deskundigheid van haar medewerkers. Er is een opleidingsbudget, een opleidingsbeleidsplan en medewerkers hebben de mogelijkheid om deel te nemen aan intervisiebijeenkomsten. Wel is de inspectie van mening dat het aanbod op het gebied van deskundigheidsbevordering vergroot kan worden door meer aandacht te besteden aan (inhoudelijke) thema's als seksuele ontwikkeling/vlaggensysteem, psychopathologie, basisvertrouwen/hechting (basic trust) en de-escalerend werken. Ook vindt de inspectie het belangrijk dat medewerkers meer kennis krijgen van de NJI-richtlijnen, zeker waar deze van toepassing zijn op de doelgroep die bij Het Samenhuis verblijft.</p>	

5.3. De aanbieder voldoet aan de geselecteerde nalevingsnormen

	Verwachting	Oordeel
5.3.1	De aanbieder beschikt over een actuele Verklaring Omtrent Gedrag van personen die structureel contact hebben met jeugdigen of hun ouders.	v
5.3.2	De aanbieder heeft een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.	v

3 Vervolg

CBP Het Samenhuis locatie Zuidlaren voldeed op het moment van het toezicht aan alle onderzochte verwachtingen uit het toetsingskader Verantwoorde Hulp voor Jeugd. Bij vier verwachtingen formuleerde de inspectie een aandachtspunt.

De inspectie acht de aanbieder in staat om verantwoorde hulp te bieden en blijft de ontwikkelingen volgen vanuit haar reguliere toezichtrol.

Bijlage - Verantwoording

De inspectie voerde het toezicht bij Het SamenHuis aangekondigd uit op 2 februari 2021, met inachtneming van de coronarichtlijnen. Om tot een gefundeerd oordeel te komen, gebruikte de inspectie voor het toezicht verschillende informatiebronnen. De informatie uit deze bronnen is met elkaar vergeleken en gewogen. Voor het toezicht zijn de volgende bronnen gebruikt:

- Een gesprek met de bestuurder en de teamleider van CBP Het SamenHuis.
- Gestructureerde interviews met:
 - De behandelcoördinator en de psychotherapeut
 - Een groepsbegeleider en een ambulant begeleider
 - Een cliënt/jeugdige
- De check van twaalf personeelsdossiers op de aanwezigheid van de Verklaring Omtrent het Gedrag van medewerkers, waarbij de inspectie op basis van een aantal criteria zelf de dossiers heeft geselecteerd.
- De check van drie cliëntdossiers, onder andere op de aanwezigheid van een plan en risico-inschattingen en -beoordelingen. Hierbij was een medewerker aanwezig. De inspectie heeft zelf de dossiers geselecteerd.
- Een analyse van beleidsstukken.
- De incidentenrapportage/-analyse, aangevuld met informatie van de beleid- en kwaliteitsmedewerker.
- Observaties van de leef- en verblijfruimten middels een rondleiding door een cliënt/jeugdige.

Voorafgaand aan het toezicht heeft de inspectie de website geraadpleegd en de aanwezige documenten van de instelling geanalyseerd, waaronder het Jaardocument Maatschappelijke Verantwoording 2019.

Duidelijk. Onafhankelijk. Eerlijk.

www.igj.nl